

Pia Kauma kok

Kirjallinen kysymys esteettisten pistoshoitojen sääntelystä

Eduskunnan puhemiehelle

Täyteainehoitojen ja muiden esteettisten pistoshoitojen suosio on viime vuosina kasvanut. Esteettisiä pistoshoitoja tarjotaan jopa alaikäisille ilman, että asiakkaille kerrotaan riittävästi hoitojen riskeistä, mikä herättää vakavia kysymyksiä kuluttajansuojasta ja turvallisuudesta. Suomessa ei ole ikärajoja täyteainehoitojen ottamiselle toisin kuin esimerkiksi Ruotsissa, jossa täyteainehoidoille on asetettu 18 vuoden alaikäraja.

Ruotsissa täyteainehoitaja saavat antaa vain terveydenhuollon ammattilaiset, kun taas Suomessa niitä voi nykyisen lain puitteissa antaa kuka tahansa. Ruotsissa rajoittava lainsäädäntö on tullut voimaan 1.7.2021, jolloin esteettiset kirurgiset hoidot ja pistoshoidot tuotiin kokonaisvaltaisesti potilasturvallisuussääntelyn piiriin.

Yksi keskeinen syy löyhemmälle sääntelyllemme on se, että meillä täyteaineet luokitellaan lääkinnällisiksi laitteiksi, ei lääkkeiksi. Pistoshoitojen turvallisuus ja laatu voivatkin vaihdella suuresti sen mukaan, mikä on palveluntarjoajan ammattitaito ja mitä ovat hoidoissa käytettävät aineet. Kuluttajalla ei usein juurikaan ole mahdollisuuksia varmistua hoidon antajan pätevyydestä.

Terveydenhuollon ammattilaisten, kuten Suomen Plastiikkakirurgiyhdistyksen, mukaan kuitenkin vain terveydenhuollon koulutuksen saaneiden ammattilaisten pitäisi pystyä tarjoamaan näitä hoitoja, sillä koulutus antaa selvästi paremmat mahdollisuudet tunnistaa ja hallita hoitoihin liittyviä riskejä sekä hoitaa ammattimaisesti mahdollisia komplikaatioita. Pistoshoidoissa voi esimerkiksi huonosta hygieniasta seurata tulehdus. Epäpätevien henkilöiden tarjoamista pistoshoidoista on seurannut vakavia komplikaatioita, joita joudutaan toisinaan korjaamaan sairaalahoitossa. Täyteaineen joutuminen verenkiertoon voi aiheuttaa jopa kuolioita tai akuutin näönmenetyksen.

Julkisuudessa olleiden tietojen perusteella esimerkiksi hyaluronihappogeelipistoksen poskipäihinsä ottanut nainen sai vakavan bakteeritulehduksen, joka johti sairaalahoitoon ja aiheutti poskiin pysyvät arvet ja kuopat. Tulehduksen seurauksena posket kovettuivat ja niihin muodostui märkäpaiseita, jotka vaativat kirurgisia toimenpiteitä. Tulehduksen syyksi epäillään juuri pistoshoidosta syntynyttä komplikaatiota, ja tilanteen korjaaminen edellyttää kalliita hoitoja.

Petteri Orpon hallitusohjelmassa on kirjaus, jonka mukaan "selvitetään vaihtoehtohoitoihin ja eilääketieteellisiin perustein annettaviin esteettisiin hoitoihin liittyvää lainsäädäntötarvetta yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa potilasturvallisuuden varmistamiseksi". Muissa Pohjoismaissa ja laajemmin Euroopassa on jo otettu käyttöön tiukemmat täyteainehoidoja koskevat säädök-

Kirjallinen kysymys KK 203/2024 vp

set. Potilasturvallisuuden kannalta olisikin ensisijaisen tärkeää saada tehtyä lainsäädäntömuutokset mahdollisimman pian myös Suomessa. Lain muuttaminen ei ainoastaan suojaisi kuluttajia, vaan myös selkiyttäisi markkinoita ja parantaisi alan ammattimaisuutta sekä luottamusta alan toimijoihin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä tavoin hallitus aikoo parantaa esteettisten pistoshoitojen potilasturvallisuutta ja kuluttajansuojaa,

millä aikataululla hallitus aikoo uudistaa sääntelyä esteettisten pistoshoitojen osalta ja

millä tavoin esteettisten pistoshoitojen sääntelyssä aiotaan ottaa huomioon muissa Pohjoismaissa ja laajemmin Euroopassa jo olevat säännökset palveluntarjoajien ammattipätevyydestä?

Helsingissä 24.5.2024

Pia Kauma kok